

Erdélyi magyar kémiaoktatás és tanárképzés helyzete

Sógor Csilla, egyetemi adjunktus

**Babes-Bolyai Tudományegyetem, Kémia és Vegyészmérnöki Kar, Magyar Kémia és
Vegyészmérnöki Intézet, Kolozsvár**

„Ha ránéznek a periódusos rendszerre, tudjanak tájékozódni benne” – mondta egy fizikus kollegám, amikor arról kérdeztem, hogy a fizikus hallgatóktól milyen kémia-tudást vár el a tantárgya oktatása során. Bevallása szerint Ő is ezt hiányolja saját kémia-tudásából, ez az amit nagyon fontosnak tartana a természettudományos műveltséghez, nem „csak” azt, ami a saját tantárgyához szorosan kapcsolódik.

Elsőéves biológus és fizikus hallgatóknak általános kémiát, kémikusoknak és vegyészmérnököknek klasszikus és műszeres analitikai kémiát valamint a kémia oktatásának módszertanát tanítom.

A nem kémia szakosokkal többnyire át kell venni az általános iskolai és gimnáziumi anyagot, mert 11-12. osztályokban az érettségire készültek, és ha valamennyire értették is a kémiát, sokat felejtettek. A hallgatók több mint fele nehezen hangolódik rá a kémiára, nehezen fogadja el, hogy a kémia egy fontos segédtudomány lesz számára tanulmányai során. Nem jelent nehézséget azoknak, akik az iskolában sokat kísérleteztek, akik komolyan vették és tanulták ezt a tantárgyat is. Sajnos a felsőoktatásba kerülők nem kis része rendkívül hiányos alapokkal érkezik, ami tükrözi a különböző iskolákban a kémia-oktatás helyzetét.

A Babes-Bolyai Tudományegyetemen magyar nyelven is folyik vegyész és vegyészmérnök képzés. A vegyészek és vegyészmérnökök alapképzésen és mesterin felvehetik a „pedagógia modul”. A Tanárképző Intézet azoknak az egyetemi hallgatóknak a képzését vállalja fel, akik a szakképzés mellett a tanári pályához szükséges tudást és képességeket is el szeretnék sajátítani. A tanári igazolás, amelyet az alapképzéssel párhuzamos I-es szintű pedagógiai modul elvégzésével megszerezhetnek a hallgatók, lehetőséget kínál arra, hogy tanulmányaik befejeztével VII –X osztályokban taníthassanak. A középiskola felső szakaszában (XI-XII. osztály), a posztliceális vagy az egyetemi oktatásban szükséges a II-es szintű pedagógiai modul is, amelyet a mesterivel párhuzamosan végezhetnek el. Az I-es és II-es modul pszichológiai, pedagógiai tantárgyakat tartalmaz, szakmódszertant, tudományterület módszertant és pedagógiai gyakorlatot. A pedagógiai modult általában minden elsőéves felveszi. Vannak, akik a pedagógiai gyakorlat elvégzése után kedvet kapnak a tanári pályához, de vannak, akik végül nem fejezik be a modult, mert semmiképpen nem szeretnék tanárok lenni.

A 2020/2021-es tanévben kísérleti jelleggel elindult Didaktikai Mesteri szak tartalmazza mindkét modul tantárgyait. Ezt a mesteri szakot azoknak ajánljuk, akik tanári pályára készülnek és alapképzés után szeretnék tanári diplomát szerezni.